

I.MAAILMARUUM

Tööleht nr 15. SATELLIITE TÄIS TAEVAS

Tunniks vajalik sõnavara:

tehiskaaslane, tehiskaaslase, tehiskaaslast
satelliit, satelliidi, satelliiti
jälgima, jälgida, jälgib
andmed, andmete, andmeid
keskkond, keskkonna, keskkonda
maavärin, -värina, -värinat

**SATELLIIT – planeedi
tehiskaaslane**

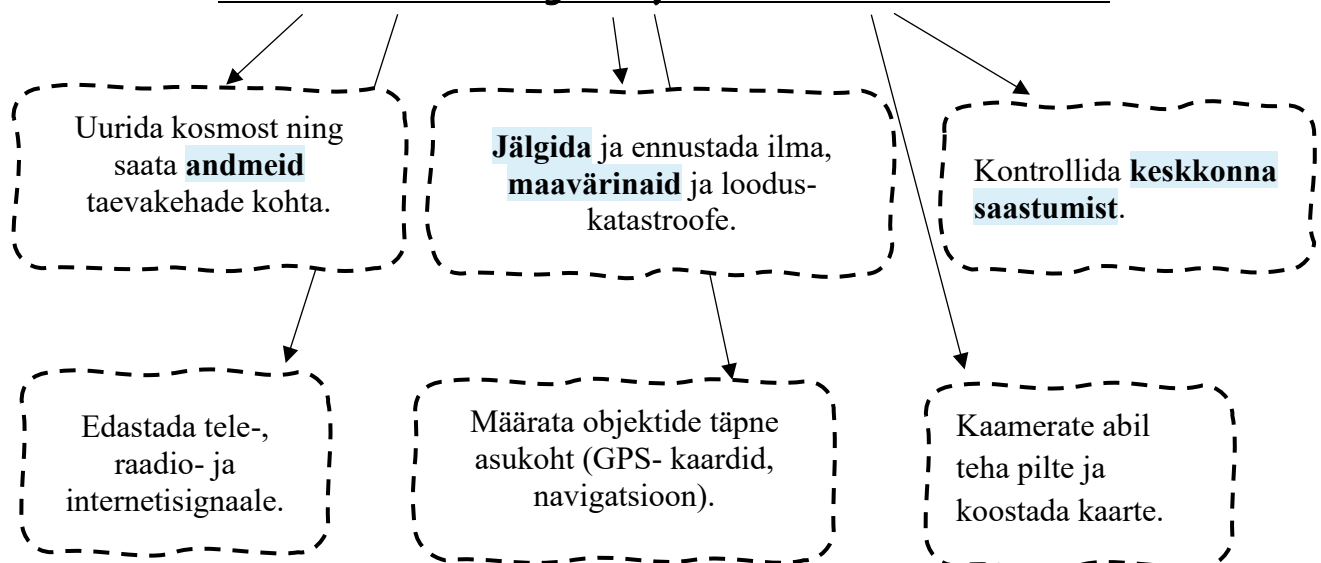

saastumine, saastumise, saastumist
rahvusvaheline, -se, -st
kosmosejaam, kosmosejaama, kosmosejaama
uurimislabor, uurimislabori, uurimislaborit
eluiga, eluiga, eluiga

Kuu on Maa ainus looduslik kaaslane. Aga taevas on veel tuhandeid **tehiskaaslasi**. Me nimetame neid **satelliitideks**. Aastas pannakse lendama Maalt kosmosesse umbes 100 tehiskaaslast. Tehiskaaslaste **eluiga** on tavaliselt 8-12 aastat. Seejärel suunduvad need prügiorbiidile. Praegu tiirleb ümber Maa juba üle 7 000 tonni kosmoseprügi. Kõige suurem satelliit on **Rahvusvaheline kosmosejaam**. See on **uurimislabor**. Seal elavad ja töötavad astronautid.

Satelliite on mitmesuguseid ja neil on erinevad ülesanded.

★★ Ülesanne 1. Otsi vikipeediast infot Eesti esimesest satelliidist. Joonista satelliidist pilt.

Nimi		
Ülesanne		
Mõõtmed		
Mass		
Kuju		
Stardi aeg ja koht		

★★ Ülesanne 2. Kas väide on õige või vale?

	ÕIGE	VALE
Satelliitide abil ei saa ennustada maavärinaid.		
Satelliit on planeedi tehiskaaslane.		
Tehiskaaslastel on palju erinevaid ülesandeid.		
Tehiskaaslased töötavad tuhandeid aastaid.		
Inimesed saadavad kosmosesse tuhandeid tehiskaaslasi.		
Tehiskaaslaste abil ei saa kontrollida keskkonna saastumist.		
Satelliitide abil saab uurida planeete ja kosmost.		
Kosmoses ei ole kosmoseprügi.		

★★ Ülesanne 3. Leiuta oma satelliit. Joonista pilt.
Mõtle, mis on satelliidi nimi, mõõtmed, kuju, ülesanne?
Kirjuta väike tutvustus.

Minu satelliit

★★ Ülesanne 4. Arutle pinginaabriga, mis on kosmoseprügi ja kuidas parandada kosmose prügi olukorda.

✓ Vaata videot. Mida Paxi pakub teha?

Kosmoseprügi

★★ Ülesanne 5. Noor teadur. Vasta küsimusele, arutle pinginaabriga.

	<p>Lihtne küsimus</p> <p>✓ Kas langev täht ja satelliit on üks ja sama keha? Sinu arvamus ja põhjendus:</p>	<p>Lihtne vastus</p>
--	---	----------------------